

ELTE BTK, ÓTI, Assziriológiai és Hebraisztikai Tanszék, 2016/17, II. (tavaszi) félév

BBN-HEB11-234.6, BBN-HEB-340.2,

Kedd, 16:00–17:30

BBN-HEB11-401.11,

K

BMA-VALD-452:2, BBV-101.85, BMVD-101.124

Helyszín: F. ép. 233.

Biró Tamás

Neológ zsidóság: hagyomány, tudomány

(Hagyomány és tudomány határán: A neológia és a Rabbiképző 140 éve)

Neolog Judaism: tradition and science

2017-ben ünnepli az Országos Rabbiképző Intézet fennállásának 140. évfordulóját. Ennek alkalmából az ELTE BTK Assziriológiai és Hebraisztikai Tanszéke előadássorozatot szervez 2017 tavaszi félévében, amely hallgatók számára kurzusként is felvehető.

Az előadássorozat, ill. kurzus célja bemutatni a magyarországi neológiát, a neológ eszmét annak történelmi komplexitásában, valamint az Országos Rabbiképző Intézetnek a neológ szellemi életben betöltött szerepét. Előadóink többek között a következő kérdésekre keresik a választ:

- Mi a neológia? Milyen spektrumot fed le a neológia?
- Hol vannak a neológia határai?
- Hogyan változott a neológia az elmúlt másfél évszázad során?
- Mi a neológia viszonya a hagyományhoz, a hagyományos hitelvekhez és vallásgyakorlathoz?
- Mi a neológia viszonya a kortárs kritikai tudományhoz?
- Milyen szerepet töltött be a rabbiképzés a neológia szellemtörténetében?
- Kik voltak a magyarországi neológia előfutárai, kik voltak a meghatározó személyiségei?
- Mi a neológia társadalmi bázisa, szellemi közege, nemzetközi pozíciója?
- Van-e, és ha igen, áthidalható-e a szakadék a szellemi-vallási vezetők és a közösség között?

A kérdések megválaszolásához különböző módszereket is bemutatnak:

- Esettanulmányok feldolgozása, például a korabeli felekezeti sajtó alapján.
- Életpályák és életművek áttekintése.
- Egy-egy tudományos, vallási vagy irodalmi mű elemzése.
- Társadalomtörténeti, gazdaságtörténeti vagy jogtörténeti vizsgálatok.
- Társadalomelméleti, vallástudományi, stb. elméletek alkalmazása a megfigyelések értelmezése során.
- Interjúkészítés.

A kurzus végére a hallgatók megismerik a neológia elmúlt másfél évszázadának szellemtörténetét, és megértik annak komplexitását. Ezen felül gyakorlatot szereznek egy komplex társadalmi, eszmetörténeti, vallási jelenség különböző aspektusokból történő értelmezésében. Végül ízelítőt kapnak a kortárs történelem- és társadalomtudományok módszertanaiból is.

A kurzus és előadássorozat honlapja, folyamatosan bővülő további információkkal és a részletes programmal: <http://birot.web.elte.hu/courses/2017-neolog/>.

A jegyszerzés két feltétele:

- (a) Rövid beadandók a félév során (8×5%, azaz 40%): legalább nyolc alkalommal az előadáshoz kapcsolódó rövid feladat vagy kifejtendő kérdés megválaszolása (e-mailben, a kurzust koordináló oktatónak elküldve; a legjobb nyolc beadott megoldás számít bele a jegybe).
- (b) Félév végi *take-home* vizsga („nyílthelyi dolgozat”, 60%), személyes leadással.

Tematika a kurzus honlapján: <http://birot.web.elte.hu/courses/2017-neolog/>.

Megjegyzés: A jegy 40%-át kitevő rövid beadandók elkészítése megköveteli az előadások rendszeres látogatását.